

hovuje v souzeném případě zákonu z jiných důvodů. Podle čl. 16 druhý odstavec obch. zák. jsou přípustné jen takové firemní dodatky, jimiž má býti blíže označena osoba nebo podnik. V úvahu může přijíti jen bližší označení závodu. Mínění se sice rozcházejí, zda takový dodatek musí býti vždy ve vztahu k předmětu podniku, či zda stačí jakýkoli dodatek, třeba indiferentní, ale nauka i praxe jsou si za jedno v tom, že dodatek nesmí nikdy sváděti k omylu. Podle opravené opovědi jest předmětem podniku výroba a prodej patentovaných aparátů, strojů a k tomu náležejících součástí. Podstatou provozu jest tedy výroba a prodej strojů (aparátů). Dodatek »Patenta« nepoukazuje však nikterak právě na stroje, neboť patentovány mohou býti vynálezy nejrozmanitější, pokud jich jen může býti použito živnostensky (§ 1 zákona ze dne 11. ledna 1897, čís. 30 ř. zák.) a pokud je zákon sám z patentní ochrany nevyklučuje (§ 2 uved. zák.). Široký pojem »Patenta« tedy máje blíže označiti závod, zatemňuje spíše představu o něm, jest způsobilý uvést veřejnost v omyl a nehodí se již svou povahou za dodatek ve smyslu čl. 16 obch. zák. Pokud jde o rozpor v označení předmětu podniku v opravené opovědi ze dne 21. prosince 1928 a v ohlášce u živnostenského úřadu dle podací rubriky ze dne 27. února 1929, jest nesrovnalost tato zřejmá na prvý pohled. Měl-li by býti zapsán do obchodního rejstříku také předmět podniku, musila by opověď i v tomto směru odpovídati skutečnosti, jak nejvyšší soud vyložil již ve svém rozhodnutí čís. 3862 sb. n. s. Bylo by tedy nutno uvedený rozpor se zápisem odkliditi.

Čís. 8997.

Oprávnění k hlasování při vyrovnání nepřezkoumává soud z úřadu, leč že by šlo o věřitele, jejichž práva neutrpí obsahem vyrovnání újmy a jimž hlasovací právo nepatří.

V tom, že dlužník pojal pohledávku do seznamu jmění předloženého jím podle § 2 vyr. ř., nelze ještě spatřovati bezpodmínečné uznání pohledávky dlužníkem a vzdání se práva vyhrazeného dlužníku § 44 vyr. ř. Rozhodnutí vyrovnacího komisaře o přiznání nebo nepřiznání hlasovacího práva lze napadati rekuresem.

Tichý společník jest jednak věřitelem hlavního společníka, jemuž byl uvěřil vklad k provozování obchodu, jednak má nárok na podíl na zisku a na ztrátě obchodu. Tichý společník není oprávněn žádati beze všeho na majiteli obchodu vklad, nýbrž může na něm žádati kromě podílu na zisku jen to, co při skončení společnosti zbude a není vyčerpáno jeho poměrným podílem na ztrátě. Pohledávku tuto může tichý společník uplatniti jen, dojde-li ke zrušení tichého společnictví, nikoliv v případě zahájení vyrovnacího řízení o jmění majitele obchodu. Pohledávku tu mohl by tichý společník uplatňovati ve vyrovnání majitele obchodu ve smyslu § 14 vyr. ř. podle její odhadní ceny.

Hlasovací právo nepřisluší věřiteli, jehož pohledávka nebyla individualisována.

(Rozh. ze dne 29. května 1929, R I 349/29.)

V y r o v n a c í k o m i s a ř nepřiznal firmě M., jež byla tichým společníkem firmy L., hlasovací právo ve vyrovnání firmy L. R e k u r s n í s o u d firmě M. hlasovací právo přiznal. D ů v o d y: Stěžovatelka přihlásila pohledávku za prodané a dodané zboží 648.686 Kč se 6% úroky od 13. července 1928 do dne zahájení vyrovnacího řízení, t. j. do 29. listopadu 1928 14.703 Kč a žádala, by jí bylo přiznáno hlasovací právo úhrnnou částkou 663.390 Kč. V seznamu věřitelů předloženém vyrovnacím dlužníkem uvedena tato pohledávka částkou 646.865 Kč, takže sám dlužník dluh uznal. Teprve při vyrovnacím roku při hlasování dlužník pohledávku popřel z důvodu, že 640.000 Kč rovnajících se 80.000 ř. m. při kursu ujednaném 1 m à 8 Kč, stěžovatelka dala jako tichý společník vkladem podle společenské smlouvy a že vklad tento jest podle bilance vyčerpán podílem 60% na ztrátě. Jsoucnost této smlouvy nebyla popřena, vyrovnací věřitelka neuznává její platnost z důvodu, že byla při uzavření uvedena v omyl tvrzením dlužníka o skutečném stavu jmění, který podle tehdejší bilance byl aktivní, kdežto později se objevil pasivní, a proto účtuje pohledávku za dodané zboží se 6% úroky podle zákona. Pohledávka stěžovatelky spočívá na smlouvě nesporného obsahu, podle níž účastnila se věřitelka jako tichý společník na podniku vyrovnacího dlužníka vkladem 80.000 ř. m. v kursu 8 Kč za 1 m. ř., tedy 640.000 Kč zúročitelný 5% ročně, a vyúčtován v odstavci II. smlouvy, a podíl na zisku a na ztrátě ujednaný 60%. Tato společenská smlouva jest podkladem pro poměr mezi vyrovnacím věřitelem a vyrovnacím dlužníkem, z něhož pro věřitelku vyplývá pohledávka vkladu jen 640.000 Kč s 5% úroky, které činí za uvedenou dobu 11.999 Kč a také podle zprávy vyrovnacího správce, který prozkoumal stav jmění, jde o vklad v řečené výši, který věřitel složil ve zboží a tímto penízem podle odst. V. smlouvy ručí za ztráty 60%, a úroky byly ujednány 5%. Účelem přihlášky vyrovnacího věřitele není zjištění pohledávky a opatření exekučního titulu, nýbrž dosažení práva hlasovacího pro hlasování o vyrovnacím návrhu vyrovnacího dlužníka, ve vyrovnacím řízení se tedy zkoumá jen právo hlasovací věřitele (§§ 39, 44 vyr. ř.). Nejde tu tedy o to, zda a pokud pohledávka věřitelky dosud je po právu, zda a pokud podílem na ztrátách byla vyčerpána. Vyrovnací dlužník sice namítá, že podle rozvahy celý vklad jest podílem na ztrátách vyčerpán. Vklad sice ručí za 60% ztrát, avšak věřitel správnost bilance dlužníkem předložené, jednostranné, popírá, tichá společnost dosud nebyla zrušena, zda a jaký podíl na ztrátě bude, dosud není známo, tudíž podíl věřitele na ztrátě jest dosud co do důvodu i do výše sporným a proto není důvodu pro odečtení ztráty od pohledávky věřitelky (čl. 258, 265 obch. zák.). Na uvedeném podkladě, an se věřitelka účastnila na podniku dlužníka zmí-

něným vkladem, sluší přiznati věřitelce právo hlasovací pro její pohledávku.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu vyrovnacího dlužníka obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Než se vejde v řešení věci samé, jest vyřídit některé otázky rázu formálního. Oprávnění k hlasování podle § 39 vyr. řádu jest spjato s přihláškou pohledávky. Z úřední povinnosti se hlasovací oprávnění nepřezkoumává a nezkoumá se tudíž, zda přihlášce odpovídá pohledávka a do jaké výše. Ke zkoumání tomu dojde jen, když některá z oprávněných osob tomu odporovala (§ 44 vyr. řádu). Jen pokud jde o věřitele, jejichž práva neutrpí obsahem vyrovnání újmy a jimž nenáleží právo hlasovací (§ 39 odst. 1 vyr. řádu), jest soudu z úřední moci zkoumati otázku hlasovacího oprávnění (Bartsch-Pollak kom. k § 39 vyr. řádu pozn. 6, 7—14 str. 946—949). Přihlásila-li tudíž věřitelka firma M. pohledávku v částce, o niž jde, za prodané a dodané zboží a uvedl-li dlužník v předloženém seznamu jmění firmu tu jako věřitele s pohledávkou 646.865 Kč, neměl soud důvodu ke zkoumání hlasovacího oprávnění této firmy z úřední moci, neboť nebyl tu případ § 39 vyr. řádu. Mohl tak učiniti teprve, když dlužník při vyrovnacím roku dne 30. ledna 1929 popřel hlasovací právo firmy. Naskytla se však otázka, zda byl dlužník oprávněn tak učiniti, pojav pohledávku firmy do seznamu jmění. Leč v tom, že dlužník pojal pohledávku firmy do seznamu jmění jím podle § 2 vyr. řádu předloženého, nelze ještě spatřovati bezpodmínečné uznání pohledávky dlužníkem (rozhodnutí čís. 1396 sb. n. s.) a vzdání se práva dlužníku § 44 vyr. řádu vyhrazeného. Nelze souhlasiti ani s názorem, že rozhodnutí vyrovnacího komisaře ve smyslu § 44 vyr. řádu o přiznání nebo nepřiznání hlasovacího práva, jest neodporovatelné. Judikatura (rozh. vídeňského nejvyššího soudu čís. 7540 Gl. U. n. ř. a čís. 2071 sb. n. s.) a věda (Bartsch-Pollak kom. k § 44 vyr. řádu, pozn. 5 str. 957) jsou za jedno v tom, že proti onomu usnesení přísluší právo rekursu.

Pokud jde o věc samu, vycházeti jest při řešení otázky, o niž jde, ze skutečnosti, že společenská smlouva, kterou, jak není sporno, uzavřela firma M. s vyrovnacím dlužníkem dne 13. července 1928, nebyla dosud zrušena a že jest tudíž firma M. dosud tichým společníkem vyrovnacího dlužníka, majitele obchodu. Věřitelka ovšem namítala, že neuznává závaznost smlouvy z důvodu, že ji dlužník uvedl při jejím uzavírání vědomě v omyl o skutečném stavu svého jmění. Leč ve vyrovnacím řízení nelze se soudu při řešení otázky, vyvolané odporem dlužníkovým o tom, zda a pokud hlas věřitele má býti počítán, zabývati řešením otázky, zda smlouva jest závaznou pro firmu čili nic. Naopak jest, pokud vzhledem k neshodě stran není pravoplatného výroku soudního o tom, míti za to, že společenská smlouva trvá. Je-li tomu tak, nelze k pohledávce přihlášené firmou do vyrovnání přihlížeti jako k pohledávce za prodané a dodané zboží, neboť jen jako takovou ji věřitelka,

jakž lze z jejího rekursu vyčísti, přihlásila, považujíc smlouvu pro sebe za nezávaznou. Pro pohledávku tohoto druhu nelze proto věřitelce přiznati hlasovací oprávnění. Jiná jest otázka, zda věřitelce přísluší toto oprávnění pro její pohledávku ze společenské smlouvy a firma ve stížnosti také vytýkala vyrovnacímu komisaři, že nezjistil, jaké číselné výše dosahuje podíl firmy na ztrátě dlužníkově podle smluvních ustanovení. Rekursní soud přiznal věřitelce právo hlasovací pro její pohledávku na vkladu v částce 640.000 Kč s 5%ním úrokem 11.999 Kč, kterým se účastnila jako tichý společník na podniku vyrovnacího dlužníka. Rekursní soud vyslovil tak názor, že tichý společník má ve vyrovnání majitele obchodu nárok na pohledávku ve výši svého vkladu. Leč nelze s tímto názorem souhlasiti. Společenská smlouva, kterou uzavřel vyrovnací dlužník s věřitelkou, poukazuje v odstavci XVIII. k tomu, že pro ni platí jinak ustanovení čl. 250 až 265 obch. zák. Podle obchodního zákona má tichý společník postavení dvojí: jest věřitelem hlavního společníka, jemuž uvěřil vklad k provozování obchodu, jednak má nárok na podíl na zisku a na ztrátě obchodu, v čemž se zračí do jisté míry živelný společenský (Randa: Obchodní právo str. 172). Z povahy tichého společníka jako věřitele majitele obchodu nevyplývá však, že je tichý společník oprávněn žádati beze všeho na majiteli obchodu vklad, neboť tento stal se neodvolatelným vlastnictvím komplementáře (čl. 252 obch.) zák. a jest určen k tomu, by sloužil účelům obchodu, takže jeho osud jest závislým na osudu obchodu. Tichý společník může žádati na svém komplementáři kromě podílu na zisku (čl. 255 obch. zák.) jen to, co při skončení společnosti zbude a co není vyčerpáno jeho poměrným podílem na ztrátě (Staub-Pisko ke čl. 265 obch. zák. str. 942 a 943). Společný výsledek celého hospodaření jest tudíž pohledávkou tichého společníka. Vyplývá to i ze čl. 263 a 126 obch. zák., podle nichž může tuto pohledávku zabavit i věřitel tichého společníka. Pohledávku tuto může však tichý společník uplatniti jen, dojde-li ke zrušení tichého společenství ať již vyhlášením úpadku (čl. 258 obch. zák.) neb v jiných případech (čl. 265 obch. zák.). Leč zahájení vyrovnacího řízení o jmění majitele obchodu nemá v zápětí rozvázání tichého společenství; plyne to z ustanovení § 8 vyr. řádu. Pokud jde tudíž o pohledávku posléze uvedenou, byla by to pohledávka co do výše neurčitá, kterou by bylo uplatňovati ve smyslu § 14 vyr. ř. podle její odhadní hodnoty. Leč věřitelka neučinila přihlášku podle § 14 vyr. ř. ani neučinila přihlášku, opírající se o nárok na podíl na zisku příslušející podle odstavce VI. smlouvy (čl. 255 obch. zák.), naopak prohlásila při vyrovnacím roku dne 30. ledna 1929, že trvá na svém hlasovacím právu, tak jak je přihláшено. Jelikož hlasovati mohou jen věřitelé, kteří své nároky přihlásili až do dne roku, přihláška pak má vyhovovati předpisům § 103 konk. řádu, takže má býti individualisována podle § 226 c. ř. s. a vyhovovati předpisům § 14 vyr. ř. (Bartsch-Pollak, str. 571 a 946), nevyhověla věřitelka těmto požadavkům, trvající na své původní přihlášce za dodané a prodané zboží. Pohledávku z jiného právního důvodu nepřihlásila. Nemůže si proto stěžovati, nepřiznal-li jí prvý soud hlasovací právo ohledně částky 642.450 Kč.